

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. május 14.

Csütörtök.

XXII. évfolyam. 39. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Fő évre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasab-s petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetések s nyiltterek díja előre fizetendő.

A székely vasutak és az obstrukció.*)

Sepsiszentgyörgy, május 11

Nem tudjuk, olesó pénzbe került-e a Polónyi Géza mandátuma, (hogy „dieső-ségnek“ olesó volt, az kétségtelen;) de hogy ezt az olesó választást és olesó dieső-séget már is drágán fizetik meg a székely-ség érdekei, az egyszer bizonyos.

Polónyi Gézában új erőt nyert a szélbali obstrukció, melynek most már csak az a célja, hogy mindent felforgas-son, és hogy minél tovább elhúzdják. S minél tovább húzódik az obstrukció an-nál kevésbé valósulhatnak meg azok az üdvös tervek, melyek a beruházási köl-esön előirányzatai közt szerepelnek. S ezek közt mindjárt a második helyet foglalják el a székely vasutak, melyekre csaknem két millió korona van szánva.

Évtizedek óta nem tudtuk elérni, hogy az egész székelysége nézve oly fontos és életbevágó vasutak kiépüljenek. Most végre akad egy kormány, mely nem zár-kózik el a székelység érdekeinek komoly mérlegelése előtt, és ime a nagy hazafiak azok, a kik annyi deklamálnak a székely-ség nyomoráról, zülléséről, és kivándorlá-sáról, a kik most utjába állanak annak, hogy végre a székelység is hozzájuthas-son ahhoz, a mi után évtizedek óta vá-gyakozik.

Mert nemcsak a székely vasutak köz-gazdasági horderejéről van szó. Ámbár ez is nagy dolog. Eddig el voltunk zárva a világtól. Az az egészséges gondolat, hogy a Székelyföldet kell a magyar ipar főtele-pévé tenni, vasutak nélkül merő utópia. A vasutak hiánya volt a székelység elszegé-nyedésének legfőbb oka. De ismételljük, nem csupán erről van szó. Hanem arról is, hogy azt a hét milliót, a mi a székely vasutakra van szánva, ott kell, hogy el-költsék, a hol a vasutat fölépítik. Tehát ennek a hét millió koronának nagy része a székely munkásoknak jutna. És nem vándorolna ki, hanem itt maradna. A szé-kely napszámos, a székely fuvaros és a székely földes gazda látná hasznát és osztogna ebben a haszonban a föllendült pénzforgalom következtében az összes kis-iparos és kiskereskedő világ, mely a Szé-kelyföldön ma szintén nyomorog.

De nemcsak közvetlenül a vasutak ré-vén van a székelység ezekben az üdvös tervekben érdekelve. Mert ott látják a

beruházási előirányzat között szerepelni a marosvásárhelyi kórház újjáépítését, melyre hatszázezer korona van fölvéve. S mi, a kik legjobban érezzük ennek égető szük-ségét, mi tudjuk legjobban, hogy milyen csapás az egész közegészségi ügyre nézve ennek elhalasztása.

És ezen kívül is, ott van a beruházási tervezetben az állami közutakon a hidak építése, ott vannak az igazságügyi építke-zések, ott van a közgazdasági alapok gya-rapítása, összesen harmincz millió koronával. Ebből a rengeteg összegből is jutna valami a székelységnek.

Tessék mindezeket összevetni és tessék elképzelni, hogy hol tartanánk már mind-ezekben, ha a képviselőház működését meg nem akasztotta volna az obstrukció s ha a beruházási kölesönt már folyósíthatta volna a kormány!

Már régen az áldásos munka hasznát és eredményeit látnók, már régóta dölne hozzánk a pénz, mint a májusi eső, mely-nek minden esőppje aranyat ér. Most pe-dig koplalva és összetett kézzel vagyunk kénytelenek nézni azt az aszályt és azt a szárazságot, melyet az obstrukció hoz a fejünkre. S ha még soká tart, igazán el-mondhatjuk mi is, hogy: mire megnő a fű, megdöglik a ló!

Igy menti meg az országot az ob-strukció és így segít a székelység bajain is! És tetejébe, még maguk a székelyek küldték be az obstrukció legádázabb fő-rendezőjét, Polónyit, a képviselőházba. — Biz isten igaz, hogy a magyart mindig a saját kezével veri meg az isten!

De itt az ideje, hogy ha már az ob-strukció nem akar észre térni, hát térjen észre a székelység és emelje fel tiltakozó szavát az obstrukció ellen. Mondja ki, hogy mi az obstrukció lármájától és gorombaságaitól zöldágra nem juthatunk, azokkal jól nem lakhatunk, bajainkon nem segíthetünk. Mi pedig dolgozni, gyara-podni és haladni akarunk. S nekünk a Polónyi Gézá és a Makkai Zsigák mun-kájából elég volt! Már torkig vagyunk vele.

Ha a kormány segíteni akar rajtunk, nyujtsunk neki segítő kezet mi is. Nyujt-sunk azzal, hogy a hamisan vádaskodó-kat, a makacs időpazarlókat nyiltan el-ítéljük!

A képviselőház ülése.

Budapest, május 11.

Névszerint szavazással kezdődött a képviselő-ház mai ülése. A fölött rendezett az ellenzék név-szerinti szavazást, hogy tudomásul vegyék-e a mi-

niszterelnöknek Rakosi Viktor interpellációjára adott válaszát a horvát zavargások tárgyában. A szavazás eredménye az lett, hogy a többség tudomásul vette a választ.

A kvóta-bizottság kiküldésének a kérdésénél az első felszólaló Ugron Gábor volt, aki szigorú bírálat alá vette Ausztriát s annak azt a törekvését, mely minden téren Magyarország kihasználását célozza. Fejtegette beszédje során a 6 : XII-ik tör-vényt is, melyet ma már hasznavehetetlennek tart. A kvóta-bizottság kiküldését haszontalannak tartja, mert szerinte annak a jelentése most sem fog a képviselőház elé kerülni, most is királyi döntéssel fogják a kvó arányt megállapítani.

Ugron beszédét az ellenzék zajos helyesléssel és lelkesedéssel fogadta.

Ugron Gábor után Nessi Pál beszélt, szintén a kvóta-bizottság kiküldése ellen.

Több ellenzéki képviselő zárt ülést kért azért, hogy a Duna-ünnepe ne világítsák ki a képviselőházat. A sok szóbeszédnek az lett az eredménye, hogy a képviselőházat mégis kivilágítják. A zárt ülés után nem történt már semmi, mert az idő annyira előrehaladt, hogy a tanácskozást be kellett rekeszteni.

Rákóczi esztendeje.

— A kassai Rákóczi-ereklyekiállítás. —

Kassa, május 9.

Rákóczi Ferencz kora, a kurucz korszak, mely-ből lobogó hazafiasság, dieső és nemes tettek soka-sága s egy nagy mult minden nemes emléke sugárzik felénk, már régóta kedves tárgyát képezi a magyar irodalomnak. Ujabban ez a nemes Rákóczi-kultusz még nagyobb erőre kapott, s most, hogy kétszáz esztendő s emlékünnep van annak, hogy Rákóczi kibontotta zászlaját, országsszerint Rákóczi-ünnepeket tartanak.

Legkiemelkedőbb pontja ez ünnepségeknek, országgrázoló esemény lesz a Rákóczi-ereklyekiállítás, a mely a régi kurucz városban Kassán fog megtar-tatni július 26-tól szeptember 20 ig.

A kiállítás eszméje a mult évben pattant ki s csakhamar a magyar közélet legelőkelőbb férfiai karolták fel. A kiállítás védnökségét gróf Apponyi Albert a képviselőház elnöke, gróf Csáky Albin a fő-rendi elnöke, gróf Zichy Jenő országgyűlési kép-viselő, Bubics Zsigmond püspök, gróf Károlyi Sándor országgyűlési képviselő és Berzeviczy Albert ország-gyűlési képviselő vállalták el, míg a kassai nagy-bizottság a legbuzgóbb férfiakból alakult meg, élen dr. Takács Menyhért prépost-praelátus, Münster Ti-vadar polgármester, a kik törhetetlen buzgalommal végzik a nagy feladatot.

A végrehajtóbizottság már most minden héten ülésezik, feldolgoz a a roppant anyagot s mindent előkészít arra, hogy a kiállítás sikere méltó legyen a Rákóczi névhez. A végrehajtó-bizottság elnökei: Münster Tivadar Kassa polgármestere s Deil Jenő a kassai kereskedelmi- és iparkamara érdemes titkára. Főtákar, a kinek kezén minden ügy megfoidul, a páratlan buzgóságu Hoffmann Arco'd, theologiai tanár, pénztáros Maurer Rezső, körülöttük csoporto-sulnak a végrehajtó-bizottság nagybuzgalmu tagjai.

Éltető lelke a kiállítás ügyének gróf Zichy Jenő, aki minden héten, minden végrehajtó bizottsági

*) Erre a nagyon aktuális cikkre, melyet lapunk egy előkelő barátjától kaptunk Sepsiszentgyörgyről, felhívjuk olvasóink figyelmét.

ülésre Kassára utazik és azonkívül az ereklük beszerzése érdekében az ország összes főuraival érintkezésben áll, s olyan lelkes buzgalommal istápolja a hazafias ügyet, a mely míg egyrészt bámulatra méltó, másrészt legnagyobb biztosítéka a kiállítás sikerének.

Ez a siker országára szóló lesz, már most képet szerezhethünk róla. Eddig körülbelül 600 Rákóczi korabeli ereklük tárgya jelentetett be, de ha hozzávesszük, hogy gróf Andrássy Dénes krasznahorkai várában, herceg Windischgrätz sárospataki várában s még néhány főúrnál körülbelül még egyszer annyi ereklük tárgya van s fog a kiállításon szerepelni, a hadászati, iparművészeti s a korra vonatkozó mindenféle becses és drága emlékekben gazdag kiállításról fogalmat szerezhethünk. Eleven képét fogja nyújtani ez a grandiozus kiállítás az egész kurucz korszaknak, érthető hát az az országos érdeklődés, amelylyel iránta viselkednek.

A legendás vitézi csaták emlékei, a tépett harczi lobogó, csakány, fokos, éles szabályák, karabélyok, buzogányok, pisztolyok, ágyuk csakugy láthatók lesznek, mint a kurucz korszak nagy hőseinek levelezése, okmányai, a családi életükre emlékeztető butorok, felszerelések, ruhák, ékszerek, játékoságokat hirdető, ajándékok a mikkel a templomokat gazdagították, ragyogó misemondó ruhák, kincseket érő egyházi edények, korhű képek.

A kiállítás szóval oly képét nyújtja a nagy korszaknak, a melynek megtekintése több mint a történelmi tanulsággal járó gyönyörűség megszerzése, mert szinte hazafias kötelesség áldozni a legszentebb magyar emlékek előtt, a melyekhez a kiesirázott magyar szabadság első lehellete fűződik.

EGYESÜLETI ÉLET.

Az orsz. vöröskeresztgyesület Kézdivásárhely-vidéki választmányának közgyűlése.

A Rudolf-kórház segélyezésében nagy érdemeket szerzett vöröskeresztgyesület Kézdivásárhely-vidéki választmánya május 10-én d. u. tartotta az 1902-ik évről beszámoló közgyűlését.

A választmány alapító elnöke Szentkereszty Stephanie bárónő még mindig beteg lévén s Székely János lelkész alelnök aggóra miatt lemondván, alelnökké Dr. Bánffy Zsigmond választatott meg s ő vezette kiváló tapintattal a közgyűlést.

Megnyitójában örömmel jelzi, hogy elnök Báróné állapotában javulás állott be. A közgyűlés a szeretett

elnöke betegsége fölött részvétét, javulása fölött örömet fejezte ki.

Ezután a választmány s az ügyvezetése alatti fiókegyesületek múlt évi működéséről számolt be részletes jelentésében Vajna Károly főjegyző. A közgyűlés a jelentést elismeréssel fogadta; a bereczki és osdólai fiókegyesületek megszűnése felett őszinte sajnálatát, az altorja-karatnai és kézdívásárhelyi fiókák működése felett elismerését nyilvánította s az egész jelentést a központba felküldeni határozta. K. Csizsár József vál. számadását a közgyűlés elfogadta, a pénztárosnak a felmentvényt a számvizsgáló bizottság javaslata alapján megadta s ugy a pénztárosnak, mint a számvizsgálóknak köszönetét nyilvánította. Az alapszabály 11. §. értelmében a választmányból kilépő Dr. Balogh Vendel, Baló Ödön, Benkő István, Barcsa Miklós, Dézsi Bálintné, Fejér Antal, Hessák János, Nagy Domokos, Nagy Lajosné, Br. Szentkereszty Stephanie, Székely Ivánné, Dr. Szini Gyula és Dr. Török Andor újra megválasztattak a vál. rendes tagjaivá.

A kórházi igazgatóságba a vöröskeresztgyesület részéről képviselőül M. Székely János választatott meg a beteg és elhízott Petsits B., őrnagy helyébe; — s a f. hó 18. Budapesten tartandó országos közgyűlésre avasztmány képviselőül Dr. Csoboth Simon honvédelmi min. osztálytanácsost és Benkő Sándor pénzügyminiszteri titkárt kéri fel a közgyűlés.

Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a Rudolf-kórház igazgató-főorvosi, ügyvezető igazgatói évi jelentések s múlt évi számadást az elnökség terjessze be a központi igazgatósághoz s ezzel az ülés véget ért.

TANÍTÁSÜGY.

A kézdíjárasi tanítói kör gyűléséből.

Május 9-én nagyon népes gyűlést tartott Makrán az állami iskolában a háromszéki tanítótestület kézdíjárasi köre.

A rendkívül érdekes gyűlést Nagy Károly árva-házi igazgató vezette kiváló finom tapintattal s a töle megszokott igazi lelkesedéssel s páratlan ügyszeretettel.

A gyűlés gyakorlati tanítással vette kezdetét. Albert Károly tanított az I. osztályban a 18-as számkörben. Tanítás teljesen sikerült. Elnök tartott ezután egy valóban figyelemre méltó, eszmékben gazdag beszédet, melyet a gyűlés nagy lelkesedéssel fogadott s jegyzőkönyvbe írni határozott. (Közljük. Szerk.) A Br. Eötvös József munkái megszerzéséről s más

folyó ügyekről tett ezután előterjesztést az elnök. Majd Scheidl Gyula sósmezői áll. tanító olvasta fel Tóth Kálmánnak „A társadalom a nevelés szolgálatában” című nagyszabású értekezését, előzőleg a felolvasó is egy tanulmányzámba menő ismertetést adván elő. A gyűlés a fontos kérdést gyakorlatilag megvalósítani óhajtja s ezért a M. Székely János javaslataival kiegészítve, az ügyet a választmány elé vinni határozta.

Néhai Kiss Jenő volt kézdívásárhelyi polgári isk. rajztanárúról, a kör volt derék elnökéről emlékeztetést olvasott fel Vajna K., melynek nyomán a kör őszinte részvétét fejezte ki Kiss Jenő korai elhunytja fölött s érdemeit és emlékét jegyzőkönyvben megörökíteni határozta.

Vitatat következett ezután. „A középiskolába a 4-ik vagy a 6-ik elemi osztály elvégzése után lépjenek-e be a tanulók?” című, nagyfontosságú tételtől. Grosz Ida maratonfalvi áll. isk. tanítónő és Turóczi László karatnai tanító vezették be a vitatkozást. Grosz Ida igen eszesen lejegyezte, hogy teljesen elégséges a 4-ik osztály elvégzése; Turóczi László a 6-osztály elvégzését követelte, kevés számú, de nyomós érvet hozván fel állítása mellett. A vitatkozához többen hozzászóltak, nagy érdekeséggel fűzték tovább a gondolatmenetet a fontos kérdéssel, míg végre is M. Székely János nagyon részletes és alapos beszédével meggyőzte a gyűlést a c. n. álláspontja helyességéről, hogy a 6-ik osztály elvégzésének megkövetelése szükséges volna a középiskolákba fölvételnél. A gyűlés ezen értelmében határozott s a vitatkozónak elismerést szavazott.

Cseh Izsák, a kör lelkiismeretes és rendkívül buzgó pénztárosa számolt be ezután az 1901. és 1902. évekről. A kör köszönetét fejezte ki Cseh Izsáknak nagy tevékenységéért; a számadás megvizsgálásával Magyar Gy. és Albert Károly maksi kartársakát bízta meg. A hátrálékokat az állami tanítóktól a fuvar- és napi díjból levonni, a községi és felekezeti tanítóktól közigazgatási uton felhajtani határozta.

Benkő József referált ezután érdekesnél érdekesebb tanításügyi, társadalmi, tudományos mozgalmáról és dologról, melyet a kör, mint mindig nagy élvezettel hallgatott meg s előfűt lelkesen megéljenzte. Végül a jövő ülés helyéül Alesernáton, idejéül 1904. május havát s utoljára annak tárgysorozatát állapította meg az ülés s ezzel az az érdemes elnök lelkes éltetésével d. u. 2 órákor véget ért.

Még egy fontos dologról meg kell azonban itt emlékeznem. Scheidl Gyulát a sósmezői áll. iskola lelkes tanítóját Dr. Wlassits Gyula miniszter a ma-

TÁRCZA.

Falusi történet.

Írta: Kovács István.

Május volt... Verőfényes pompájában, ragyogott az egész természet. A reggeli nap tündöklő sugarai megtörttek a fűszálakon himbálódzó harmatcseppekben, s mindmegannyi gyémánt szemek csillogtak a virágok ezerféle színű kelyhén. A juharfa, platánfa és a szelíd nyír lombjai között keresztül suhanó pajkos, játszi szellő életre szólítja az erdőt, a madarakat. A pacsirta, a csalogány énekükkel üdvözlők a felkelő nyári nap mosolygó arczát. A rét, erdő, mező madárkák dalától zeng; a virágok részegítő illatát messzi elhordja a szél. Odább a völgyben, ahol halk csobogással fut medrében a kristálytisza patakoska, ott legelész a nyáj, melyet a nyalka Kondorosi Jóska őriz.

* * *

Kondorosi Jóska, a gulyás, szép legény volt. Kivált jóles alkalmakkor, midőn felfelé finom patyolatját, bő fehér ingét és felhuzta sarkantyus csizmáját. Ilyenkor kipödré esinos bajuszkáját, árva leányhajat tűzőtt pörge kis kalapjába, s ha végig ment a falu nagy utcáján, minden fehércelesédnek megakadt a szeme rajta, s sugva mondogatták egymásnak.

— Ejnye be szép legény ez a Jóska!

Édes anyja váltig biztatta is, hogy hagyjon fel a legény-élettel és keressen illő oldalbordát magának. Deli, jó kezefogású volt, emellett nemes ágról szakadt.

Volt egy kis vagyonkaja is. Szó ami szó, de talán még bíró uram se mutatott volna neki ajtót.

De Jóska, a gulyás Jóska, szerfelett babonás volt. Nem bízott se a maga, se az édes anyja szemében a hitvestárs választásánál. Egy öreg vasorru bába volt a faluban, kinek szerfelett nagy volt a tudománya, nem hiába, hogy fiatal korában az ördög szeretője volt. Ehez ment el Jóska tanácsot kérni.

— Terka néni — mondá neki — azt beszéltek kegyelmedről, hogy boszorkány. Igaz e?

— Ugy van, amint mondják. Mi bajod vele gulyás Kondorosi Jóska?

— Hát szeretnék megházasodni, a miatt jöttem volna.

— A szépet szeretted-e fiam, vagy a gazdagot?

— Szeretem én a szépet is, meg a gazdagot is, csak jó legyen a lelke.

— Jól van fiam. Most hallgass ide. Kétszer járj végig a nagy uton, s kivel a harmadik járásban összetalálkozol, azt Isten is neked teremtette.

Jóska megköszönte igen szépen a tanácsot, odaadta Trézsi néninek a magával hozott apróságokat, s elindult a jelzett irányban.

Legelőbb is Jánossal, az öreg obsitos katonával találkozott.

— Félre az utból kölyök — kiáltotta ez már messziről borizú hangján — mert reád lépek.

— Nem vagyok én palinkás pohárka, János vitéz, — vágott vissza Jóska.

A második a tiszteletes ur volt. Barátságosan viszonzotta a gulyás alázatos köszöntését...

Most már erősen kezdett dobogni a Jóska szíve. Valjon ki lesz a harmadik? Nem sokáig kellett várnia, mert ott jött már. Aki pedig jött, az nem volt más, mint az özvegy molnárné, Lukácsné asszony.

Selyemkendő volt a fején, redős, piros szoknya karsu derekán.

Jaj, be szép volt az istenadta!

— Jó napot özvegy Lukácsné asszonyom.

— Neked is gulyás Jóska.

Ezzel tovább ment; Jóska meg utána vetette tekintetét... De ni, mi az ott az ut közepén?... Az ám, egy piros kendő, egy szép selyem kendő. Bizonyosan a molnárné vesztette el.

— Molnárné asszonyom!

— No mi az Jóska gulyás?

— Elejtette a piros kendőjét.

— Vedd fel magad, s hozd el hozzám... De elhordám, te Jóska!

Kellett is biztatás neki! Kerek három hétig hordozta a kendőt. Ekkor aztán annak rendje és módja szerint megterette a Lukácsné ifiasszony kezét; meg is kapta amint illett. Szerelmes volt Jóska fülég. Alig, alig telt el az egyik nap a másik után... Elvégre mégis csak eltelt, s elérkezett az az idő is midőn csak egy éjjel volt hátra, — egy rövid éjszaka. Az előkészületek meg voltak téve a lakadalomra: a kalások megsütte, cigány megfogadva, vőfélyek, koszorús leányok megszólítva...

Jóska gulyás még egyszer kiment a völgybe, hol halk csobogással folyik medrében a patakoska, oda, ahol felnőtt, hol annyi időn keresztül őrizte a nyáját. Összeszedte holmiját a kis pásztor házikóban, vállára vetette fegyverét, elbuszott a nyájtól, a gulyás gyermekektől, a völgytől és a halk csobogással futó patakoskától.

Azután megindult, s szinte futva ment a faluig s még s, mire beért, már este felé volt. Egyenesen a malom felé vitte dobogó szíve. A leszálló nap utolsó, sugarai aranyozták be a tájat, midőn Jóska a malom

gyar nyelv sikeres tanításában elért kiváló eredményért 100 korona jutalomban részesítette. Ezt a jutalmat a gyűlésben adta át a kitüntetettnek a kir. tanfelügyelő megbízásából megjelent Papp György kir. tanfelügyelői töltnök, szép beszéd kíséretében. A gyűlés szívélyes óvációban részesítette u. y Scheidl Gyulát, mint Papp György tanf. kiküldöttet.

Mint mindig, úgy most is társas ebéd zárta be a gyűlést, melyet a maksi derék kartársak rendeztek.

NAPI HIREK.

— **Halálozás.** Kézdi-Bélafeleli Ráduly Lajos, szentkatolnai róm. kath. lelkész, ki súlyos betegsége miatt már hosszabb idő óta alig tudta teljesíteni papi teendőit, f. hó 9 én meghalt. Mult hétfőn délelőtt temették el az egész község részvételével. A temetési szertartást Balázs Ferenc esperes végezte 15 paptársa segédkezősével. Haláláról a következő gyászjelentést vettük: „A kézdiorbai róm. kath. esperesi-kerület papsága, úgy a maga, mint a boldogult testvére nevében fájó szívvel tudatja, hogy nagyon tisztelendő Ráduly Lajos szentkatolnai plebanos, életének 53 ik, papságának 29 ik évében, békés türelemmel viselt súlyos betegség és a szentségek ajtatos felvétele után, folyó hó 9 én déli 12 órakor — Kovászna-fürdőn — az Urban crendesen elhunyt. A boldogult földi maradványai folyó május hó 11 én, hétfőn reggeli 8 órakor, a Kovásznán végzett szertartás után fognak Szentkatolnára szállíttatni, hol d. e. 10 órakor lelkéért tartandó szentmise után a köztemetőben tetetnek örök nyugalomra. Nyugodjék békében! Szentkatolnán, 1903. május hó 9.

— **Misszionárius papok Kézdivásárhelyen.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök nemeslelkű intézkedése folytán a kézdívásárhelyi r. kath. hitközség hívei folyó hó 25-ikétől június 2-áig az u. n. misszió áldásaiban fognak részesülni. Lollok Lenárd, lázarista atya, a híres szónok, ki esztergomi kanonoki állásából önként lépett át a hitelesítő lázaristák misszionárius rendjébe és Galambos Jenő, szintén lázarista-anya, fogják a missziót teljesíteni, naponta két ízben: délelőtt és délután, szent beszédekben hirdetik a Jézus ígért. Előre is fölhívjuk rá a r. kath. hívők közönség figyelmét. A derék hitelesítő atyák egy hét óta Szentkatolnán telje-

hoz érkezett. A külső ajtó be volt támasztva. Dörgetni nem akart; átvette magát a kerítésen. Megakart lenni a szép asszonyt. Csendesen lépdelt hát előre, halkan lépett az ablakhoz is, hogy betekintsen azon, de nem tudott, mivel sűrűn le volt ez lüggönyözve. A konyha felé fordult most. Bizonyára ott sűrű, forog a drága gyöngyvirágszál. Nem volt biz ott még élő lélek sem. Áthaladt a honybán, benyitott az első házba. Ott sem volt senki. Nem... de volt valami, ott a fogason, a minék láttára összerázkodott a szép szál legény, összerázkodott és halott sárgává lett, majd pedig megingott a dühtől, fájdalomtól egész termete.

Egy zsandár csákó lógott a szegen.....

Ha a sapka ott van, a gazdájának is ott kell lennie!

Ha a gazdája ott van: akkor neki itt nincsen semmi keresni valója, gondolta magában Jóska.

De gondolt ám egyebet is, különösen, midőn tekintete a vállán lógó fegyverre esett, — gondolta azt is hogy jó volna most benyitni s a selymes molnárának a szemébe vágni becselenségét. — Gondolt ezen kívül még az istenadta magyarófa pálezára is... Gondolt a fegyverre is.....

De Jóska nem csinált lármát. Hóna alá kapta maga kalapját, a csendőrkakastollas csákóját meg a fejébe nyomta, s azon az uton, a melyen jött, csendesen távozott....

... A faluban másnap nagyot néztek midőn Jóska a gulyás a helyett, hogy esküvőre ment volna kakastollas csendőrkakastollas mulatót és muzsikáltatta magát..... Muzsikáltatta magát nap-nap után, míg egyszer csak élőhallott lett...

Váldig azt hajtogatja elborult elméjével:

Ne higgy az asszonynak!

sítik fontos küldetésüket; onnan fognak Kézdivásárhelyre jönni e hó 25-én.

— **A kereskedő ifjuság májálisa.** A kézdívásárhelyi „Kereskedő Ifjak Társulata“ május 11-én tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy pünkösd másodnapján a Nagy Ferenc-féle ligetben nyári mulatságot rendez saját könyvtára javára. Előre is fölhívjuk a közönség figyelmét ezen, jótékonykezélu mulatságra.

— **Czipésmunkások sztrájkolása Kézdivásárhelyen.** Május 11-ike nevezetes dátum ipari városunk történetében. Ekkor ütött ki az első sztrájk, melyet eddig csak hírből ismertek Kézdivásárhelyen. E napon ugyanis a nagyobb czipészüzletek tulajdonosait az a kellemetlen meglepetés érte, hogy összes munkásaik, számszerint mintegy 28-an, aobahagyták a munkát, a nélkül, hogy annak okáról mestereiket tájékoztatták volna. Reggel 8 órakor szép rendben sorakozva megjelentek a városi tanács, mint ipari hatóság fejezől: Dobay János főjegyző, helyettes polgármesternél s előadták az okokat, melyek miatt sztrájkolni kezdtek. Kivánságait két pontban foglalták össze. Első sorban az ebéd helyett napi 30 fillért kívánnak, vagy pedig a mostaninál jobb ebédet, az ebédhez kenyert is követelnek. Kivánják ezen kívül, hogy minden pár czipő után az eddiginél 20 fillérrel több munkadíjat kapjanak. Dobay János főjegyző hétfőn és kedden is tárgyalást folytatott úgy a sztrájkolókkal, mint a mesterekkel, de eddig kevés eredmény követte fáradozásait, a mennyiben csak egy mester: Kovács József teljesítette a kivánságokat, a kihez a munkások még az első nap visszaállottak a munkába. A másik 7 mester és pedig: Balogh János, Dunder Alajos, Konez Károly, id. Kovács János, Kovács Mózes, Pánczél Noé és Sára Mózes, hivatkozva a gyári munkák beözönlése miatti s az általánosan rossz üzleti viszonyokra, melyek következtében maguk is csak nagy nehezen élhetnek meg, nem hajlandók a követelések mindenikét teljesíteni. A sztrájkolók egy küldöttége aibisi Keresztély András és Bitai Mihály vezetése alatt ma reggel szerkesztőségünkben is megjelent s előadták panaszukat. A mai ebéd helyett napi 30 fillért vagy a mai ebédhez kenyeret is kérnek; továbbá szerintük egy pár női czipőért 80 fillértől 130 fillérig kapnak munkadíjat s ebből nekik kell venniük a czipő kidolgozásához szükséges szeszt, viaszokat, glanczpapírt és krétát; ez rájuk nézve terhelő, munkadíjaikat ezért kéri legalább husz fillérrel felemeltetni. Több mesteremberrel is értekezvén a segédek kivánságai felől, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a mennyiben a nekünk előadottak megfelelnek az igazságnak, a munkások kivánságai nem teljesíthetetlenek s azért csak a közvéleményt tolmácsoljuk, midőn kijelentjük, hogy a kivánságok nagy része olyan, melynek teljesítése elől nem zárkozhathatnak el a mesterek, a mely esetben vége lesz a sztrájkoknak, mely nemcsak a mesterekre s munkásokra, de arra a közönségre is bizonyos kellemetlenséggel jár, mely semmi okot sem szolgáltatott rá, hogy a körülmények idáig fejlődtek. A sztrájkolók tanyája Keresztély András, családos czipésszegédő van s bár az ipari hatóságnál folytatott tárgyalások alatt emelkedtek is hevesebb hangok az igények védelmére, általában elég csendesen viselkednek s épen erre támaszkodva van okunk remélni, hogy pár nap alatt szent lesz a béke, meg fog szünni a sztrájk, a mi városunk iparosainak jó hírneve érdekében kívánatos is.

— **Gazdák gyűlése.** A Kézdivásárhely és Vidékének Gazdasági Egyesülete 1903. május hó 17-én, Kézdivásárhelyen d. e. 9 órakor, az árvaháznál választmányi gyűlést tart, a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv olvasás. 3. Folyó ügyek. 4. Időtávnyok. Kézdivásárhely, 1903. május hó 11-én. Dr. Sinkovits Ottó elnök, Zajzon Sándor titkár.

— **Méhészeti előadás Kézdivásárhelyt.** Nagy János, országos méhészeti felügyelő, május hó 15-én (pénteken) délelőtt 9 órakor Kézdivásárhelyen a háromszékmegei „Erzsébet“ árvaleánynevelő-intézet méhészetében méhészeti szakelőadást fog tartani, melyet nemcsak méhészzel foglalkozók, de bárki más érdeklődő is meghallgathat.

— **Új üveggyár Háromszéken.** Krasznatelepen a Mikes gróf tulajdonát képező régi üveggyár helyén új üveggyárat létesített egy bérlő berlini cég. Az üzlethelyiség cézétábláján ez áll: „Erste Siebenbürger Glashüte.“ A mily örömdetes székel-

szempontból a gyár újból üzembe helyezése, ép annyira elítélendő, hogy Magyarországon a legmagyarabb vidéken német szövégű feliratot alkalmazott a bérlőcég; ezért elvárjuk, hogy minél előbb tiszta magyar felirati tábla hirdesse a huta létezését.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsintot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön esász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétateri“ vagy a „Margitszigeti“ főmagkőveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétateri részére. (12—8.)

Vonatok indulása és érkezése a kézdívásárhely-brassói vasuton.

Kézdivásárhelyről indul:

4 óra 58 percz., 10 óra 24 percz. és 2 óra 14 percz.

Sepsiszentgyörgyre érkezik:

6 óra 48 percz., 12 óra 16 percz., 4 óra 40 perczkor.

Brassóba érkezik:

8 óra 25 percz., 1 óra 53 percz., 6 óra 27 perczkor.

Brassóból indul:

5 óra 19 perczkor, 8 óra 40 perczkor, 3 órakor.

Sepsiszentgyörgyre érkezik:

6 óra 34 percz., 10 óra 18 percz., 4 óra 06 percz.

Kézdivásárhelyre érkezik:

8 óra 54 percz., 1 óra 18 percz., 6 óra 37 perczkor.

MULATSÁGOK.

Az első májális.

Kézdivásárhely, május 11.

Farsangról elmaradt bálja helyett a kepeváltási nap javára májális rendezett tegnap a kézdívásárhelyi ev. ref. egyházközség egyházi tanácsa, az Unió kertben.

Azzal a hangulattal mentem el a mulatságra, hogy az, mint máskor, úgy most is méltó lesz a vagyonban, tekintélyben előkelő ref. egyház községhez s vezetőihez. Sajnos, hogy a feltevéseimben csalódtam. A májális ugyan nem mondható sikertelennek, mert anyagilag 80—100 koronányi tiszta haszna van. De erkölcsileg bizony sajnálattal írom le, nem sikerült úgy, mint azt várt lehetett s a mint azt a kedves védnökök, Szöcs Károlyné sörgyárosné és Csizsár Józsefné urnők áldozatkész tiszteletreméltó személyei megérdemelték volna. A lelkészek közül egyik sem méltatta megjelenésre a mulatságot, 36 egyháztanácsosunk közül csupán kettő mutatta meg érdeklődését; a gondnokok mind a négyen ott voltak, de úgy az intelligens társadalom, nagyrésze, mint a polgárság, távollétével tündökölt. Szóval: a vezető elem jórésben hiányzott.

A kiknek jó példával kell vala előljárniok: azok saját ügyük, saját érdekük iránt hideg közönyt, érzéketlenséget tanúsítottak, kézzelfogható szomoró bizonyosságát adván annak, hogy az erős protestáns köz-szellem, melyre még évek előtt büszkén hivatkozhatott egyházunk: nagyon megfogytakozék.

No, de ez a kellemetlen körülmény dacára is nagyon jól mulatott a megjelent, kevés számú disztíngvált közönség a mulatságon, mely d. u. 3 órakor kezdődött Bodor Lajka kedves zenejátékával. A népnépművelő a magyarok bejövetele, a lepényevés, a tekepályaverseny egymásután folytak le; az utóbbin Ambrus Rózsika kisasszony lett a győztes, ki lelkes éljenzésben részesült.

A táncz 7 óra felé vette kezdetét. Az első negyest 26 pár tánczolta; a tánczokat valamint a népnépművelőt Tóthfalusi Károly rendezte s késő éjjel felé lett vége a mulatságnak. Táncz előtti kedélyes kosaras köznacsora volt, melyen lelkes tószokban éltették a két kedves védnököt: Szöcs Károlyné s Csizsár Józsefné urnőket s a gondnoki kart és a főrendezőit.

Jelen volt,

Hirdetések.



Sz. 2312—903. tkv.

HIRDETMÉNY.

Czofalva község általános tagosítása következtében a vonatkozó telek-jegyzőkönyvek átalakítottak, ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkekben szabályzott eljárás a telek-könyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított. Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 11. §§-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutadják, e végből törlési kero-otüket hat hónap alatt vagyis az 1903. évi június hó 1-étől, 1903. évi november hó 30-ig bezárólag a telek-könyvi hatóságához nyújt-sák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személyek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ának eseteiben — ideértve az utóbbi §-ának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1903. évi június hó 1-től 1903. évi november hó 30-ig bezárólag a telek-könyvi hatóságához nyújt-sák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik — ideértve azokat is kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telek-könyvi hatóságához hat hónap alatt vagyis 1903. évi június hó 1-től 1903. évi november hó 30-ikáig bezárólag nyújt-sák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket azok a törvényrendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti

okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másola-okat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtának, az eredetieket a telek-könyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró-ság, mint telek-könyvi hatóság.

Kovászna, 1903. évi május 11-én.

(110. 1—3.)

Száva Jakab,
kir. albiró.



Sz. 113—1903. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kovásznai kir. járásbíró-ságnak 1902. évi V. 444. sz. végzése következtében Dr. Vargha Béla ügyvéd által képviselt közdivásárhelyi kisegítő takarékos jav., Donáth Ferenc s társai ellen 250 K. s jár. erejéig 1903. évi január 2-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján már lefoglalt és 1040 K.-ra becsült következő ingóságok u. m.: Donáth Ferencné: 2 drb hámos ló, 1 par szíju hám, 1 fatengelyű szekér, 1 barna színű üveges, 1 három főku kaszten; idős Donáth Györgynél: 1 barna színű ló; Donáth Mátyásnál: 1 sötét szőrű pej hámos ló; ifj. Donáth Györgynél: 1 hámos ló; Donáth Johana házá-nál: 2 drb disznó nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kovásznai kir. járásbíró-ság 1903. V. 444/2. számú végzése folytán 250 korona tőkekövetelés ennek 1902. évi június hó 17. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltótődj és eddig összesen 89 K. 59 f. bíróilag már megállapított költség erejéig Szőre községében idős Donáth György s társai házá-nál leendő eszközökre 1903. évi május hó 18-ik napjának d. e 9 órája határidőül kitétik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-a értelmében közpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kovásznán, 1903. május 16-án.

(109. 1—1.)

Sylvester Károly,
kir. bir. végrehajtó.

NAGY JÓZSEF

márvány, granit, syenit, lábradár nagy sirkő raktára
és brithor márványtelepe
102. 2—10.

BRASSÓ, Vasut-utca.

Elvállalok minden e szakba vágó munkát u. m.:
faburkolatokat, márványlapokat, fürdőkadakat, emléktáblákat felirattal, kávéházi berendezéseket, hentes és mészáros pultokat, márvány sírtelekeket s különféle dísz tárgyakat, valamint mindennemű javításokat, melyek a legrövidebb idő alatt, jutányos áron készíttetnek.

(107. 2—3.)

Eladó fa-istálló.

Egy jelenleg teljesen jó karban levő nagy istállónak fa részei alsó és felső padlással együtt, mely könnyen átküthető 3, esetleg 4 szobás lakó házzá

azonnal eladó.

Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint köz-ségi előljáróságok részére **ugy készpénzért, mint részletfizetésre** kapható

butor raktáromban

Közdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezés, ruha- és éjszakai szekrény, szalon- és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény továbbá: magas, félmagas, háttas és heverő divány, garnitúra, matracz, fali és toalett tükör, nád- és préselt ületű hajlított szék, ablak carnis, stb. melyeket olcsó árak mellett bocsátok szíves rendelkezésre.

Tisztelettel:
Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

Nyomdász tanulóknak
(jó családból való) 2 fű felvétetik Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában. Kik polgári iskolában vagy gymnasiumban jártak előnyben részesülnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek e
lap kiadóhivatalában.